

Majandus- ja kommunikatsiooniministri
18.07.2011. a määrus nr 77
„Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele
vastavuse kontrollimise tingimused ja kord“
Lisa 2
(muudetud sõnastuses)

NÕUDED ÜLEVAATUSPUNKTILE JA SELLE INVENTARILE

1. Ülevaatuspunktis peavad olema vähemalt järgmised ruumid: ülevaatus ruum, kliendiruum koos ülevaatus tulemuste vormistamise kohaga, riietusruum ja pesuruum töötajatele ning WC.

2. Ülevaatus ruum peab olema läbisõidetav ja selle mõõdud peavad olema vähemalt järgmised:

2.1. pikkus:

2.1.1. M₁-, M₂- (sõltuvalt ülevaatuspunkti sisseseadest), N₁-, N₂- (sõltuvalt ülevaatuspunkti sisseseadest), O₁-, O₂- ja L-kategooria sõidukite ülevaatus ruumil – 14 m;

2.1.2. kõigi M-, N-, O- ja L-kategooria sõidukite ülevaatus ruumil – 22,0 m.

2.2. ukseavade laius:

2.2.1. M₁-, M₂- (sõltuvalt ülevaatuspunkti sisseseadest), N₁-, N₂- (sõltuvalt ülevaatuspunkti sisseseadest), O₁-, O₂- ja L-kategooria sõidukite ülevaatus ruumil – 2,5 m;

2.2.2. kõigi M-, N-, O- ja L-kategooria sõidukite ülevaatus ruumil – 3,0 m.

2.3. ukseavade kõrgus:

2.3.1. M₁-, M₂- (sõltuvalt ülevaatuspunkti sisseseadest), N₁-, O₁-, O₂- ja L-kategooria sõidukite ülevaatus ruumil – 2,5 m;

2.3.2. kõigi M-, N-, O- ja L-kategooria sõidukite ülevaatus ruumil – 4,2 m.

3. Ülevaatus ruumis peab olema tähistatud ala sõiduki ülevaatusle esitanud isikutele, et võimaldada neil ohutult jälgida ülevaatus teostamist. Ülevaatuspunkti ruumide määrduvad pinnad nagu põrand ja vaatluskanal peavad olema kaetud kergesti puhastatavate materjalidega.

4. Ülevaatuspunkti ruumid peavad vastama töötervishoiu ja tööohutuse seaduse nõuetele ja tulekustutid tuleohutuse seaduse § 32 lõike 5 alusel kehtestatud valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud nõuetele ning nende asukoha märgistamine töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 4 lõike 4 alusel kehtestatud valdkonna eest vastutava ministri määruse nõuetele.

5. Ülevaatuspunkti territoorium peab võimaldama ülevaatus kõigi vajalike kontrolloperatsioonide teostamist. Juurdepääs ülevaatuspunktile peab olema tagatud ning ei tohi tekitada takistusi ülevaatusle saabujatele ja sealt lahkujatele.

6. Ülevaatuspunkti territoorium peab võimaldama parkimiskohad:

6.1. kolmele ülevaatusle saabuvale ja ühele ülevaatus läbinud sõiduautole iga sõiduautode ülevaatus liini kohta;

6.2. kahele ülevaatusle saabuvale ja ühele ülevaatusle läbinud autorongile iga veoautode, busside (v.a trollide) või autorongide ülevaatusle liini kohta.

7. Ülevaatuspunkti sisseseade peab võimaldama ülevaatusel nõutavate kontrolloperatsioonide teostamist vastavalt ettenähtud tehnoloogiale.

8. Kohustuslikud on järgmised mõõteseadmed ja vahendid:

8.1. tõstukiga, mis vabastab sõiduki telje koormusest, varustatud vaatluskanal või sama tõstukiga varustatud küllaldase tõstevõimega tõstuk sõidukite tõstmiseks;

8.2. lõtkutester (sõiduki ratta või telje raputaja):

8.2.1. kuni 3,5-tonnise täismassiga sõiduki kontrollimiseks kasutatav lõtkutester peab olema varustatud vähemalt kahe plaadiga, millel on jõuajam ja mida on võimalik liigutada vastupidi nii piki- kui ka ristisuunas või mille plaadid järgivad muud liikumistrajektoori, kui see tõhustab sõiduki kontrollimist;

8.2.2. üle 3,5-tonnise täismassiga sõidukite kontrollimiseks kasutataval lõtkutester peab olema varustatud vähemalt kahe plaadiga, millel on jõujaam ja mille plaadid liiguvad piki- ja ristisuunaliselt vähemalt 95 mm ja kiirusega 5 cm/s kuni 15 cm/s;

8.2.3. plaatide liikumist peab saama kontrollida katsekohast;

8.3. ISO standardi 21069-1 A lisa nõuetele vastav sõiduki rataste pidurdusjõudude kontrollimise rullstend koos telje kaalu anduritega, protsessori ja printeriga ning vahendid nelikveolise sõiduki kontrollimiseks. Üle 3,5-tonnise täismassiga sõidukite rullstend peab olema suuteline esitama ja salvestama pidurdus- ja pedaalijõudu ning õhurõhku õhkpidurisüsteemis. Rullstendi väljatrükile peavad olema kantud järgmised andmed:

8.3.1. mõõtmise kuupäev ja kellaeg;

8.3.2. ühel teljel paiknevate rataste pidurdusjõud (njuutonites) ja nende erinevus protsentides (sõidupiduriga pidurdamisel);

8.3.3. ühel teljel paiknevate rataste pidurdusjõud (njuutonites) ja nende erinevus protsentides (seisupiduriga pidurdamisel);

8.3.4. rataste pidurdusjõudude summa suhe sõiduki massist teepinnale põhjustatud koormusesse (protsentides) sõidupiduriga pidurdamisel;

8.3.5. rataste pidurdusjõudude summa suhe sõiduki massist teepinnale põhjustatud koormusesse (protsentides) seisupiduriga pidurdamisel;

8.3.6. teljekoormus (kg);

8.3.7. sõiduki kogukaal (kg)

8.3.8. õhurõhk pidurisüsteemis (kPa);

8.3.9. sõiduki registreerimisnumber;

8.3.10. mõõtmise teostanud ülevaatuspunkti nimetus ja aadress;

8.4. mõõteseaduse nõuetele vastav 4-komponendiline gaasianalüsaator koos protsessori ja printeriga. Seadme väljatrükile peavad olema kantud järgmised andmed:

8.4.1. mõõtmise teostanud ülevaatuspunkti nimetus ja aadress;

8.4.2. mõõtmise kuupäev ja kellaeg;

8.4.3. mootori temperatuur (°C);

8.4.4. väntvõlli pöörlemissagedus (min^{-1});

8.4.5. süsinikmonooksiidi (CO) mahuline sisaldus heitgaasis (%);

8.4.6. süsivesinike (CH) mahuline sisaldus heitgaasis (ppm);

8.4.7. süsinikdioksiidi (CO₂) mahuline sisaldus heitgaasis (%);

8.4.8. hapniku (O₂) mahuline sisaldus heitgaasis (%);

8.4.9. liigõhuteguri (λ) väärtus;

8.4.10. sõiduki registreerimisnumber;

8.5. suitsususe mõõtur (kiirguse neeldumise põhimõttel) diiselmootorite heitgaasides suitsususe neeldumisteguri määramiseks koos protsessori ja printeriga. Seadme väljatrükile peavad olema kantud järgmised andmed:

8.5.1. mõõtmise teostanud ülevaatuspunkti nimetus ja aadress;

8.5.2. mõõtmise kuupäev ja kellaaeg;

8.5.3. mootori temperatuur (°C);

8.5.4. väntvõlli pöörlemissagedus (min⁻¹);

8.5.5. aeg, mis kulus väntvõlli pöörete tõstmiseks tühikäigult suurima pöörlemissageduseni (s);

8.5.6. kiirguse neeldumistegur „K“ (m⁻¹);

8.5.7. sõiduki registreerimisnumber;

8.6. seade esilaternate reguleerituse ja valgustugevuse kontrollimiseks, mis võimaldab kontrollida esilaterna seadistust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 661/2009, mis käsitleb mootorsõidukite, nende haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi tehniliste seadmetike üldise ohutusega seotud tüübikinnituse nõudeid (ELT L 200, 31.07.2009, lk 1–24);

8.7. klaasi läbipaistvuse mõõtur (mõõtepiirkond 100–50%);

8.8. müramõõtur (mõõtepiirkond vähemalt 40–120 dB);

8.9. kellindikaator, koos selle kinnitamise rakisega;

8.10. õhkpidurisüsteemi kontrollimise seadmed, nagu manomeetrid, ühendusseadmed ja voolikud;

8.11. mõõdulint, pikkusega vähemalt 10 m;

8.12. nihik;

8.13. vasar;

8.14. kang;

8.15. kandelamp;

8.16. arvuti, mida on võimalik kasutada Maanteeameti arvutiprogrammidega;

8.17. meger, kui ülevaatuspunktis teostatakse ülevaastust trollile;

8.18. väljatrükki või kirjalikku taasesitamist võimaldav pardadiagnostika tester;

8.19. gaasitoitel töötava sõiduki gaasilekke tuvastamise seade, mis vastab järgmistele tingimustele:

8.19.1. mõõtepiirkond vähemalt 100–500 ppm;

8.19.2. peab olema numbrilise näiduga;

8.19.3. lahutusvõime vähemalt 1 ppm;

8.19.4. peab tuvastama mootorsõiduki kütusena kasutatava gaasi molekule;

8.20. väljatrükki või kirjalikku taasesitamist võimaldav pidurdusaeglustuse mõõtur, kusjuures tsüklilise mõõtmisega seadmega peab olema võimalik registreerida või salvestada mõõtmisi vähemalt kümme korda sekundis.

9. Punktides 8.4. 8.5. ja 8.8. nimetatud mõõtesead ei ole kohustuslik, kui tehnölevaatust teostatakse ainult elektri jõul liikuvatele sõidukitele.

Tabel 1. Mõõtevahendite minimaalsed täpsusnõuded

Mõõtevahend	Suurim lubatud mõõtehälve või täpsusklass
Pidurite kontrollimise rullstend	pidurdusjõu mõõtmisel: <ul style="list-style-type: none">• ± 100 N, kui mõõdetud pidurdusjõud on ≤ 5000 N;• ± 2 % mõõdetulemusest, kui mõõdetud pidurdusjõud on üle >5000 N; Parema ja vasaku poolse pidurdusjõudude mõõtetulemuste erinevus sama pidurdusjõu rakendamisel ei tohi ületada 100 N või 2,5 % (valida suurem) teljekoormuse mõõtmisel: <ul style="list-style-type: none">• ± 30 kg, kui mõõdetud mass on ≤ 1000 kg• ± 3 % mõõdetulemusest, kui mõõdetud mass on > 1000 kg õhurõhu mõõtmisel pidurisüsteemis (kui nõutud): <ul style="list-style-type: none">• ± 10 kPa, kui mõõdetud rõhk on alla 500 kPa• ± 2 % mõõdetulemusest, kui mõõdetud rõhk on üle 500 kPa
Pidurdusaeglustuse mõõtur	<ul style="list-style-type: none">• ± 3 % mõõdetulemusest või $\pm 0,1$ m/s² (rakendub suurem väärtus)
Heitgaaside analüsaator	klass 0 ⁽¹⁾ või klass I ⁽¹⁾
Diiselmootori heitgaaside suitsususe mõõtur	<ul style="list-style-type: none">• $k \pm 20\%$ mõõdetulemusest
Klaasi läbipaistvuse mõõtur	<ul style="list-style-type: none">• mõõtepiirkonnas (60–100)% ± 5 % mõõdetulemusest• mõõtepiirkonnas (10–60)% ± 10 % mõõdetulemusest
Pikkusmõõtevahendid	mõõdulint: klass III ⁽¹⁾ nihik: $\pm 0,1$ mm kellindikaator: $\pm 0,015$ mm
Müramõõtur	klass II ⁽²⁾

⁽¹⁾ Mõõteseadus

⁽²⁾ Standardi EVS-EN 61672-1 või samaväärsetele nõuetele vastav